

Agència Catalana
de l'Aigua

III JORNADES TÈCNIQUES DE GESTIÓ DE SISTEMES DE SANEJAMENT D'AIGÜES RESIDUALS

Tractament i valorització de fangs

BARCELONA, 17 i 18 d'octubre de 2007

Auditori AXA Winterthur
Av. Diagonal, 547 (l'Illa Diagonal)

PRESENTACIÓ

Les III Jornades Tècniques de Gestió de Sistemes de Sanejament d'Aigües Residuals es dedicaran, quasi monogràficament, al **tractament i la valorització de fangs**.

Aquesta temàtica, de gran complexitat, té, així mateix, fortes implicacions socials, econòmiques i ambientals, i suscita un gran interès i importants esforços per part dels diferents interlocutors (Administració, gestors de residus, tecnòlegs i investigadors...), ja que els fangs constitueixen un residu (de naturalesa fonamentalment orgànica) que les infraestructures de sanejament produeixen en unes quantitats molt elevades. El valor mitjà per al període 2001-2006 és de 514.972 t. L'any 2004, amb 330 EDAR en funcionament en el territori de Catalunya, s'assoleix el valor màxim de 553.928 t.

Aquesta elevada producció ha exigit i exigeix importants iniciatives de gestió per part de les administracions de l'aigua, de les administracions actuant que hi tenen competències i de les empreses de sanejament implicades (assecatges tèrmics, compostatges, gasificació...).

Així mateix, la introducció de coneixement i la innovació tecnològica tenen i han de tenir, cada vegada més, un paper rellevant i determinant en la gestió dels fangs.

Les iniciatives que s'han anat definint amb el pas del temps han desembocat en una convenient i interessant diversitat de possibilitats en el tractament i el posttractament de fangs, que va de les tecnologies de minimització a l'aplicació al sòl: digestió, ultrasons, hidròlisi tèrmica, piròlisi, gasificació i producció d'energia, restauració de pedreres, aprofitament com a material per a la construcció, compostatge, utilització en l'agricultura, etc.

Les III Jornades Tècniques, tant pel que fa al contingut de les ponències orals com dels pòsters, il·lustren molt

bé les diferents possibilitats d'enfocar el tractament i la valorització de fangs.

L'objectiu de les III Jornades, el **tractament i la valorització de fangs**, també dóna forma a les idees i als suggeriments, expressats pels tècnics participants en les jornades anteriors, en el sentit de tractar de manera temàtica i específica la gran diversitat d'aspectes del sanejament. No obstant això, més enllà de la particularitat temàtica, cal remarcar que la **complexitat de la gestió dels fangs** s'ha traduït en l'elevada quantitat de propostes —ponències i pòsters— que defineixen el programa.

Els blocs temàtics de les III Jornades Tècniques faciliten un cert aprofundiment:

- Aspectes introductoris i normatius, planificació de la gestió de fangs i R+D+i.
- Tractament de fangs: metodologia, processos i tecnologies.
- Valorització de fangs.
- Eliminació d'olors en tractaments i posttractaments de fangs.
- Naturalesa química i microbiològica del fang.
- Sistemes d'informació i prevenció de riscos i seguretat.

També es tractaran, de manera molt sintètica:

- Els retorns de la línia de fangs a la d'aigua: el problema i les solucions tecnològiques.

El programa de les III Jornades Tècniques és una interessant aproximació a la diversitat de tecnologies relacionades amb els tractaments i els posttractaments de fangs, i les conclusions de les presentacions han de servir per fer un pas endavant en l'optimització de la seva gestió.

PROGRAMA

PONÈNCIES

17 d'octubre de 2007

8.30 **Benvinguda i lliurament de documentació**

9.15 **Presentació de les III Jornades Tècniques**

Josep M. Obis i Soriano, director de l'Àrea d'Inspecció i Control (Agència Catalana de l'Aigua).

9.25 **Inauguració**

Francesc Baltasar i Albesa, Honorable Conseller de Medi Ambient i Habitatge.

A) Aspectes introductoris i generals (normativa, tendències a Europa, gestió de fangs i planificació de la gestió de fangs, implicacions socials i ambientals, iniciatives d'R+D+i)

9.35 **Moderador** Josep M. Obis (Agència Catalana de l'Aigua)

9.45 **Normativa i tendències actuals en el tractament i valorització de fangs a Europa.**

Ana Rodríguez (Subdirecció General de Prevenció de Residuos, Ministerio de Medio Ambiente).

10.05 **La gestió de fangs de depuració d'aigües residuals urbanes a Catalunya. Evolució històrica i estratègia de futur: el nou programa de fangs.**

Marc Moliner (Unitat de Biosòlids, Departament d'Explotació de Sistemes de Sanejament, Agència Catalana de l'Aigua).

10.25 **Pausa cafè**

10.45 **Estat de situació de la producció de fangs i de les tecnologies de tractament i valorització en els diferents països d'Europa i els EUA.**

Joan Carles Moré (Tècniques de Gestió Ambiental, SL).

11.05 **Vies de gestió dels fangs d'EDAR. Situació actual i previsions 2007-2012.**

Ramon Oliva (Agència de Residus de Catalunya).

11.25 **Torn de preguntes**

B) Tractament de fangs: metodologia, processos i tecnologies

11.35 **Moderador**

Manel Poch (Laboratori d'Enginyeria Química i Ambiental, LEQUIA)

11.45 **Digestió aeròbica termòfila.**

Pedro M. Polo (Acciona Agua, SA).

- 12.05 Digestió anaeròbica de fangs: possibles millores en el seu rendiment.**
Joan Mata - Álvarez, Toufik Benabdallah El-Hadj i Sergi Astals (Departament d'Enginyeria Química, Universitat de Barcelona).
- 12.25 Comparació de metodologies en l'obtenció d'un fang termofílic d'EDAR.**
Ángeles De la Rubia,² Tania Forster,¹ Victor Riau¹ i Montserrat Pérez.¹ (1) Dpto. de Ingeniería Química, Tecnología de Alimentos y Tecnologías del Medio Ambiente. Facultad de Ciencias del Mar y Ambientales. Universidad de Cádiz; (2) Instituto de la Grasa (CSIC).
- 12.45 La hidròlisi tèrmica com a pretractament de fangs de depuradora, una alternativa madura.**
Harald Kleiven,¹ Lluís Soler¹ i Miguel Ángel Sanz.² (1) CAMBI AS; (2) DEGREMONT, SA .
- 13.05 Optimització de la digestió anaeròbia mitjançant l'aplicació d'ultrasons al fang secundari en l'EDAR de Vilanova i la Geltrú.**
Lucas Moragas,¹ Jordi Robusté,¹ Elvira César,² Sergio Bolinches ² i Eduard Moliné.² (1) Agència Catalana de l'Aigua; (2) Depuración de Aguas del Mediterráneo.
- 13.25 Tractament tèrmic de fangs: oxidació supercrítica.**
Manuel Neila (Befesa)
- 13.45 Digestió d'alt rendiment: Un procés innovador en el tractament de fangs de depuradora.**
Joan Plans i Regina Kampner (Schwaring Biosystem GmbH)
- 14.05 Torn de preguntes**
- 14.15 Dinar**
- Retorns de la línia de fangs a la línia d'aigua: el problema i les solucions tecnològiques**
- 15.30 Moderador** Luís Vitores (Agència Catalana de l'Aigua)
- 15.35 Retorns de la línia de fangs. La seva importància i el seu tractament.**
Cristina Vila,¹ Mercè Rius,¹ Iñáqui García,¹ i Luís Vitores². (1) ATC; (2) Agència Catalana de l'Aigua.
- 15.45 Condicionament dels retorns de processos de tractament de fangs de depuració a partir de processos de nitrificació parcial i oxidació anaeròbia de l'amoni (anammox).**
Jesús Colprim,^{1,2} Helio Lopez,¹ Ramon Ganigué,¹ Maël Rusalleda,¹ Maria Dolors Balaguer.¹ (1) Laboratori d'Enginyeria Química i Ambiental LEQUIA-UdG, Institut de Medi Ambient, Universitat de Girona; (2) Institut Català de Recerca de l'Aigua, ICRA.
- 15.55 Optimització dels processos biològics d'eliminació de nitrogen per al tractament d'efluents procedents de la digestió anaeròbia de fangs d' EDAR.**
Alexandre Galí, Joan Dosta i Joan Mata-Álvarez (Departament d'Enginyeria Química, Universitat de Barcelona).

PROGRAMA

16.05 Torn de preguntes

C) Valorització de fangs (I)

16.10 **Moderador** Marc Moliner (Agència Catalana de l'Aigua)

16.20 **Resultats de l'aplicació reiterada de fangs d'EDAR en els cultius del cereal.**

Jordi Salvà Fuentes (Àrea de Conreus Extensius, IRTA - Mas Badia).

16.40 **La gestió del fangs de les EDAR de la Costa Brava: evolució històrica i situació actual.**

Lluís Sala,¹ Carlos Nieto,¹ Roman Llagostera² i Josep M. Caus.³ (1) Consorci de la Costa Brava; (2) SEARSA; (3) Empresa Mixta d'Aigües de la Costa Brava, SA (EMACBSA).

17.00 **Aprofitament de fangs de depuradora en la restauració de pedreres.**

Josep M. Alcañiz,¹ Vicenç Carabassa,¹ Oriol Ortiz,¹ Marga Uceda,² Marc Moliner,² Esteve Serra³ (1) Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, CREA, Universitat Autònoma de Barcelona; (2) Unitat de Biosòlids, Agència Catalana de l'Aigua; (3) Direcció General de Qualitat Ambiental, DMAH

17.20 **Utilització de llot sec de depuradora d'aigües residuals com a addició en prefabricats.**

Susanna Valls, Enric Vázquez i Andrés Yagüe (Departament d'Enginyeria de la Construcció, Universitat Politècnica de Catalunya).

17.40 **Pausa cafè**

17.55 **Compostatge de fangs: estat de la situació a Catalunya.**

Josep Saña (Tècniques de Gestió Ambiental, SL).

18.15 **Eres d'assecatge de fang. Rizocompostatge.**

Roger Castellnou,¹ Jaume Joseph,¹ Pilar Rodriguez² i Philippe Rouge.³ (1) Depuradores d'Osona; (2) Sorea; (3) Grup Agbar.

18.35 **L'assecatge biològic de fangs contaminats («compostatge gris»).**

Marisol Mompeo (grup Tradebe).

18.55 Torn de preguntes

18 d'octubre de 2007

D) Valorització de fangs (II)

9.00 **Moderador** Salvador Salat (Institut Català de l'Energia)

9.10 **La valorització de fangs via gasificació.**

Esteban Chornet (Enerkem Technologies Inc.)

- 9.30** **Experiències amb l'assecatge solar de fangs de depuració a les Canàries. Aplicació a l'EDAR d'Antigua, illa de Fuerteventura.**
Àngel Tenó¹ i Jochen Scheerer.² (1) Grup CASSA; (2) Assessoria, Serveis i Productes Mediambientals, SL.
- 9.50** **L'assecatge tèrmic. Una opció consolidada en el tractament de fangs.**
Pere Aguiló (EMSSA).
- 10.10** **El fang com a combustible. La iniciativa amb la indústria del ciment.**
Isabel Hernández (Direcció General de Qualitat Ambiental).
- 10.30** **Valorització energètica de fangs en l'EDAR de Galindo del Consorci de Aguas Bilbao Bizkaia.**
José M. Villanueva (Consortio de Aguas Bilbao Bizkaia)
- 10.50** **Pausa cafè**
- 11.10** **El tancament del cicle energètic en el tractament tèrmic de fangs d'EDAR.**
Santiago Bordas (TTRES).
- 11.30** **La vitrificació: una tecnologia per aconseguir el residu zero en el tractament de fangs d'EDAR.**
Xavier Elias (Borsa de Subproductes de Catalunya).
- 11.50** **Torn de preguntes**
- E) Eliminació d'olors en tractaments i posttractaments de fangs**
- 12.00** **Moderador** Jordi Robusté (Agència Catalana de l'Aigua)
- 12.10** **La gestió d'instal·lacions de biofiltració per al tractament de l'aire del procés de compostatge de fangs.**
Anton Philip van Harreveld i Estel·la Pagans (Odournet, SL).
- 12.30** **Oloros en el compostatge d'Olot: experiència de mesures i percepció social.**
Josep Cid (Socioenginyeria, SL).
- 12.50** **Adsorbents/catalitzadors obtinguts a partir de fangs de depuradora i la seva aplicació a eliminació de compostos causants d'olors.**
Anna Ros,¹ Alba Anfruns,¹ Carla Canals-Batlle,¹ M. Ángeles Lillo-Ròdenas,² Àngel Linares-Solano,² Enrique Fuente,³ Miguel A. Montes-Moran,³ Maria J. Martin.¹ (1) Laboratori d'Enginyeria Química i Ambiental (LEQUIA). Departament d'EQATA. Universitat de Girona; (2) Dpto. Química Inorgànica, Universidad de Alicante; (3) Instituto Nacional del Carbón, CSIC.
- 13.10** **Torn de preguntes**

PROGRAMA

F) Naturalesa química i microbiològica del fang

- 13.15** **Moderador** Josep Saña (Tècniques de Gestió Ambiental SL)
- 13.35** **Seguiment dels contaminants orgànics en els fangs d'EDAR de Catalunya.**
Òscar Palacios,¹ Maria Guerra,¹ Josep Caixach,¹ Esteban Abad,¹ Karel Martínez,¹ Miguel Angel Adrados,¹ Josep Rivera¹ i Josep Saña.² (1) Institut d'investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona, CSIC; (2) Tècniques de Gestió Ambiental, SL.
- 13.55** **Estudi dels problemes de la precipitació incontrolada d'estruvita en l'EDAR de Tarragona.**
Ramón Barat,¹ José Ferrer,¹ Aurora Seco,² Montse Abella,³ Pau Castellà,³ Ivan Fraga³ i Joan Roig.³ (1) Dpto. Ingeniería Hidráulica y Medio Ambiente, Universidad Politécnica de Valencia; (2) Dpto. Ingeniería Química, Universidad de Valencia. Valencia; (3) EMATSA.
- 14.15** **Dinar**
- 15.30** **Presència i densitats d'indicadors i patògens seleccionats a diferents fangs de depuradora i biosòlids.**
Carolina Guzmán, Joan Jofre, Michel Montemayor i Francisco Lucena (Departament de Microbiologia, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona).
- 15.50** **Torn de preguntes**

G) Sistemes d'informació i prevenció de riscos i seguretat

- 16.00** **Moderadora**
Mercè Rius (Regidora de Medi Ambient i Mobilitat, Ajuntament de Badalona)
- 16.05** **Sistemes d'informació de les dades de la gestió dels fangs.**
Joan Carles Moré (Tècniques de Gestió Ambiental, SL).
- 16.25** **Exposició a microorganismes i pols a les plantes de compostatge de Blanes, Manresa i Vilaseca. Consideracions preventives des del punt de vista del risc biològic.**
Anna Oubiña (SGS Tecnos)
- 16.35** **Prevenció d'accidents per emissions sobtades de sulfur d'hidrogen.**
Ramon Pou (SGS Tecnos)
- 16.45** **Atmosferes explosives en plantes d'assecatge de fangs.**
Natalia Vázquez (Sadim-Grupo Hunosa).
- 17.05** **Torn de preguntes**
- 17.15** **Pausa cafè**
- 17.30** **Taula rodona: Reptes i prospectiva del tractament i la valorització de fangs.**
Moderador: Josep M. Obis (Agència Catalana de l'Aigua).

Participen: Ana Rodríguez (Ministeri de Medi Ambient), Lucas Moragas (Agència Catalana de l'Aigua), Esteban Chornet (Enerkem Technologies Inc.), Maria Martín (Laboratori d'Enginyeria Química i Ambiental, LEQUIA) Josep Saña (Tècniques de Gestió Ambiental, SL), Joan Mata-Álvarez (Departament d'Enginyeria Química, UB), Josep Caixach (Institut d'investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona, CSIC), Xavier Elias (Borsa de Subproductes de Catalunya) i Montserrat Pérez (Dpto. de Ingeniería Química, Tecnología de Alimentos y Tecnologías del Medio Ambiente. Facultad de Ciencias del Mar y Ambientales. Universidad de Cádiz).

Cloenda

Manuel Hernández i Carreras, director de l'Agència Catalana de l'Aigua.

PÒSTERS

A) Aspectes introductoris i generals (normativa, tendències a Europa, gestió de fangs i planificació de la gestió de fangs, implicacions socials i ambientals, iniciatives d'R+D+i)

Gestió de Biosòlids. Línies de treball a l'Agència Catalana de l'Aigua.

Pilar Mairal. (Unitat de Biosòlids, Agència Catalana de l'Aigua)

Removals.

Esther Torrens,¹ Frank Stüber,¹ Agustí Fortuny,² Josep Font,¹ Christophe Bengoa,¹ Azael Fabregat.¹ (1) Departament d'Enginyeria Química, Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química, Universitat Rovira i Virgili; (2) Departament d'Enginyeria Química, EPSEVG, Universitat Politècnica de Catalunya.

Reducció i estabilització de l'excés i de la toxicitat de fangs en condicions anaeròbies.

Esther Torrens,¹ Frank Stüber,¹ Agustí Fortuny,² Azael Fabregat,¹ Christophe Bengoa,¹ Josep Font,¹ (1) Departament d'Enginyeria Química, Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química, Universitat Rovira i Virgili; (2) Departament d'Enginyeria Química, EPSEVG, Universitat Politècnica de Catalunya.

Línies d'investigació del grup de recerca de Biotecnologia ambiental de la Universitat de Barcelona.

Joan Mata-Álvarez, Joan Dosta, Alexandre Galí. Toufik Benabdallah El-Hadj, Sergi Astals i Silvia López-Palau (Departament d'Enginyeria Química, Universitat de Barcelona).

El Laboratori d'Enginyeria Química i Ambiental de la Universitat de Girona (LEQUIA-UdG): qui som i què fem.

Jesús Colprim,^{1,2} (1) El Laboratori d'Enginyeria Química i Ambiental de la Universitat de Girona (LEQUIA-UdG); (2) Institut Català de Recerca de l'Aigua

PROGRAMA

El GIRO Centre Tecnològic: una aposta per crear una plataforma d'R+D+T transversal en la gestió integral de residus orgànics.
Xavier Flotats (GIRO Centre Tecnològic).

B) Tractament de fangs: metodologia, processos i tecnologies

Efecte de l'origen de l'aigua en la preparació d'una solució de polielectrolit.

Pedro J. Simon,¹ Carlos Lardín,¹ José R. Alvarez,² Amador Rancaño,³ Francisco J. López³ i Pedro M Polo³. (1) ESAMUR. (2) Departamento de Ingeniería Química, Universidad de Oviedo. (3) Acciona Agua SA.

Procesos térmicos para la digestión de lodos de depuradora.
(Sorea, Universidad de Valladolid).

Optimització de la degradació anaeròbia de fangs d'EDAR mitjançant l'operació en fases de temperatura.

Ángeles De la Rubia,¹ Tania Forster,² Victor Riau,² Montserrat Pérez.² (1) Instituto de la Grasa (CSIC); (2) Dpto. de Ingeniería Química, Tecnología de Alimentos y Tecnologías del Medio Ambiente, Facultad de Ciencias del Mar y Ambientales, Universidad de Cádiz.

Estudi a escala pilot del sistema d'higienització de fangs de depuradora ATAD (autoheated thermophilic aerobic digestion) en l'EDAR Molina de Segura (Murcia).

Eva Lloret,¹ Jose A. Pascual,¹ Entidad de Saneamiento y Depuración de la Región de Murcia (ESAMUR), Depuración de Aguas del Mediterráneo, SL. (1) Departamento de Conservación de Suelo, Agua y Manejo de Residuos Urbanos. CEBAS-CSIC.

Procés BIOPASTEUR®: higienització dels fangs prèvia a la digestió anaeròbia.

Juan C. Rodrigo, Luís Gimeno i Joan Sanz (Veolia Water Solutions & Technologies).

Reducció de fangs per hidròlisi tèrmica: procés Biothelys®.
Julien Chauzy i Joan Sanz (Veolia Water Solutions & Technologies).

Reducció de la producció de fangs a una EDAR mitjançant l'aplicació d'ozó.

Luís Urrutia,¹ Rafael García,¹ Ricardo Rioja,² i Ferran Pallàs². (1) PRAXAIR España, SL; (2) IDOM Ingeniería y Sistemas, SA.

Potenciació de la taxa de predació per minimitzar la producció de fangs excedents mitjançant la modificació d'un sistema de fangs actius convencional.

Meritxell Mas,¹ Núria Gómez¹ i Humbert Salvadó.² (1) Hydrolab Microbiologica; (2) Universitat de Barcelona.

El proceso THERMO-SYSTEM para el secado solar de lodos de depuración.

Guillermo Lacarra i Jochen Scheerer (Ingeniería Proyectos Navarra, SL i Assessoria, Serveis i productes mediambientals, SL)

Posttractament de fangs centrifugats en l'era d'assecatge de l'estació depuradora d'aigües residuals El Trebal (Santiago de Xile).

Josep A Clariana,² Philippe Rougé,² Paola Arata Z,¹ Sebastián Acevedo W,¹ Javier Segovia P,¹.(1) Aguas Andinas, SA; (2) Grupo AGBAR Agua.

Sistema modular de desintegració de fangs.

Gabriel Domínguez (ABS Bombas, SA, i Instituto de la Tecnología de los Materiales Cerámicos y Sintéticos, IKTS).

Ultrasons i depuració.

Luis Vergara¹ i Francisco Javier López². (1) Toscano Línea Electrónica, SL; (2) Acciona Agua, SA.

Optimització de la digestió anaeròbia mitjançant l'aplicació d'ultrasons en l'EdAR Molina de Segura (Murcia).

Entidad de Saneamiento y Depuración de la Región de Murcia (ESAMUR), Depuración de Aguas del mediterráneo, SL (DAM).

Anàlisi preventiva de corrosió mitjançant la determinació quantitativa de metalls en fangs biològics.

Ramon Sunyer i Montserrat Solé (Laboratori d'Anàlisi Dr. Borrell SL).

C) Valorització de fangs

Estudi d'alternatives d'implantació i selecció de tecnologies de compostatge en poblacions mitjanes de Catalunya.

Laia Eraso,¹ Maria Aromir,¹ Daniel Pons,¹ Cristina Ramos,¹ Marc Moliner,² Pilar Mairal,² Marga Uceda,² (1) INYPSA (2) ACA.

Aplicació del fang deshidratat i el seu assecat tèrmic.

G. Mejia i L. Comellas (Institut Químic de Sarrià, Universitat Ramon Llull).

Compostatge de fangs en sistema de taules voltejades.

Teresa Gea,¹ Raquel Barrera,¹ Marisol Mompeo,² Antoni Sanchez.¹ (1) GICOM Grup de Recerca en Compostatge, Departament d'Enginyeria Química, Universitat Autònoma de Barcelona; (2) Prointraval, SL, Grup Tradebe.

Desenvolupament d'un simulador numèric del procés de compostatge, i aplicació a l'optimització del compostatge de llots i mescles amb altres residus orgànics.

Antoni Sánchez,¹ Teresa Gea,¹ Juan Baeza,¹ Luz Ruggieri,¹ Belén Puyuelo,¹ Jorge Domínguez,² Domingo Pérez,² David Cereijo,² Salustiano Mato,² Francina Solé,³ Josep Illa,³ Xavier Flotats,⁴ Francesc Prenafeta,⁴ Felicitas Vázquez,⁴ Albert Magrí,⁴ Agustí Pérez,⁵ Antonio Huerta,⁵ Xavier Roca,⁵ Albert Oliver.⁵(1) Departament d'Enginyeria Química. Universitat Autònoma de Barcelona. (2) Departament d'Ecologia i Biologia Animal. Universitat de Vigo. (3) Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl. Universitat de Lleida. (4) GIRO-Centre Tecnològic. (5) Laboratori de Càlcul Numèric. Universitat Politècnica de Catalunya.

Biosòlids: aplicació directa a l'agricultura a la Comunitat de Madrid.

Roman Llagostera, Julio Monferrer i Irene García (Societat d'Explotació d'Aigües Residuals, SA, SEARSA).

PROGRAMA

Fangs de depuradora: valorització en pollancredes.

Roman Llagostera,¹ Julio Monferrer,¹ August R.,¹ Miquel Salgot de Marçay,² (1) Societat d'Explotació d'Aigües Residuals, SA. SEARSA. (2) Institut de l'Aigua de la Universitat de Barcelona. Facultat de Farmàcia.

Valorització de metalls pesants per a la fabricació de materials de construcció fotovoltaics (Proyecto IBEROEKA-VAMEPFO).

Xavier Elias, Borsa de Subproductes del Consell General de Cambres de Catalunya, TTRES Chile, Codelco, Jualien, Tratamientos Térmicos Carreras, Iberoeka.

Utilització de fangs de depuradora en prefabricat de formigó.

Verónica Kuchinow (Zicla).

FMI Process, valorització tèrmica dels fangs de depuració.

Michel Figueras (FMI Process).

Gestió dels fangs a la planta de Granollers Tractament Tècnic Eficient (GTTE).

Albert Cot¹, Albert García^{1,2}, Manuel Diaz¹, Joan Vall-Ilovera¹ i Josep M. Arqué¹. (1) EMTE Medio Ambiente y Energía (EMAE); (2) Granollers Tractament Tècnic Eficient (GTTE).

Projecte de gasificació de fangs d'EDAR urbana.

Isolux-Corsan, Acsa i TTRES

Plataforma experimental per a la valorització energètica de fang d'EDAR per gasificació.

Fidel Ignacio Plaza i Gloria Garralón (CADAGUA SA).

D) Eliminació d'olors en tractaments i posttractaments de fangs

Tècniques de minimització d'olors en les línies de fang de les depuradores i instal·lacions de posttractament. Experiències concretes.

Juan Luis Castillo, Pilar Icaran, Josep Millà, Montserrat Isidro, Jordi Aguilera i Helena Vilagrassa (Aqualia, SA).

Cas d'estudi: caracterització d'emissions d'olor de les instal·lacions conjuntes de depuració d'aigües residuals i compostatge de fangs a Vilaseca.

Anton Philip van Harreveld i Estel·la Pagans (Odournet, SL).

Eliminació de compostos causants d'olors (H₂S, NH₃, COV) mitjançant adsorbents/catalitzadors derivats de fangs de depuradora per processos tèrmics i termoquímics.

Alba Anfruns,¹ Carla Canals-Batlle,¹ Anna Ros,¹ Maria A. Lillo-Ròdenas,² Àngel Linares-Solano,² Enrique Fuente,³ Miguel A. Montes-Moran,³ Maria J. Martin.¹ (1) Laboratori d'Enginyeria Química i Ambiental (LEQUIA). Departament d'EQATA, Universitat de Girona; (2) Dpto. Química Inorgànica, Universidad de Alicante. (3) Instituto Nacional del Carbón, CSIC, Oviedo.

Preparació de materials adsorbents amb elevades àrees superficials a partir de fangs d'EDAR mitjançant activació química amb hidròxids alcalins.

Anna Ros,¹ Maria A. Lillo-Ròdenas,² Àngel Linares-Solano,² Enrique Fuente,³ Miguel A. Montes-Moran,³ Maria J. Martin.¹ (1) Laboratori d'Enginyeria Química i Ambiental (LEQUIA), Departament d'EQATA, Universitat de Girona; (2) Dpto. Química Inorgànica, Universidad de Alicante; (3) Instituto Nacional del Carbón, CSIC, Oviedo.

E) Naturalesa química i microbiològica del fang

Anàlisi qualitatiu dels fangs generats a les depuradores d'aigües residuals urbanes de Catalunya.

Marga Uceda (Agència Catalana de l'Aigua).

Postractament del fang i la seva influència en el contingut de contaminants orgànics.

G. Mejia i L. Comellas (Institut Químic de Sarrià, Universitat Ramon Llull).

Conseqüències de la limitació de concentracions de compostos orgànics en fangs de depuració que es destinaran a l'ús agrícola.

Juan Luis Santos, Irene Aparicio, Esteban Alonso (Departamento de Química Analítica, Escuela Universitaria Politécnica, Universidad de Sevilla).

Fangs de les EDAR de la Costa Brava: 15 anys d'anàlitiques i seguiment.

Roman Llagostera¹, Julio Monferrer¹, R. August Bou¹ Miquel Salgot,² Carlos Nieto³ i Josep M. Caus.⁴ (1) Societat d'Explotació d'Aigües Residuals, SA, SEARSA; (2) Institut de l'Aigua, Universitat de Barcelona, Facultat de Farmàcia; (3) Consorci de la Costa Brava; (4) Empresa Mixta d'Aigües de la Costa Brava.

Avaluació de la qualitat dels fangs de depuradora mitjançant assaigs ecotoxicològics.

X. Domene, W. Ramírez, S. Mattana, O. Ortiz, P. Andrés, J. M. Alcañiz (Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, CREAM, Universitat Autònoma de Barcelona).

Efectes en la diversitat de coliformes fecals i *Enterococcus* produïts per diferents tractaments utilitzats en el sanejament de llots de depuradora.

Xavier Bonjoch i Anicet R. Blanch (Departament de Microbiologia, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona).

Desenvolupament d'un mètode per extreure colífags de diversos biosòlids i sòls.

Carolina Guzmán, Joan Jofre, Anicet R. Blanch i Francisco Lucena (Departament de Microbiologia, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona).

F) Prevenció de riscos i seguretat

Iniciatives de l'Administració de l'aigua a Catalunya en prevenció de riscos laborals en les infraestructures de sanejament.

Iván González (Agència Catalana de l'Aigua).

PATROCINADORS

ACCIONA AGUA · ASTRAMATIC · ATLL · BEFESA · CADAGUA · SUEZ-CAMBIAS · DEPURACIÓN DE AGUAS DEL MEDITERRÁNEO SL

ABB (Andreu Boet Equipaments) · AGRUPACIÓ DE FABRICANTS DE BRAVA · ATC SA · AUDING SA · CASSA · CESPA · COMPANYIA GENERAL · GRUP TRADEBE · GRUPEMTE · HORMIGONES PROYECTADOS · IDOM PAYMACOTAS SAU · RUBATEC · SIX CONSTRUCTOR (HIDROWATT) · VEOLIA WATER SYSTEMS

CONSELL GENERAL DE CÀMBRES DE CATALUNYA · DEGREMONT
· DEPURBAIX SA · FMI PROCESS · GRUP AGBAR · ISOLUX WATT

BEFESA

Depuración de Aguas del Mediterráneo

Grup Agbar

CIMENT DE CATALUNYA-CIMENT CATALÀ · AIGÜES DE LA COSTA
D'AIGÜES DE CATALUNYA SA · COPTALIA · CRISON INSTRUMENTS
· INVALL SA · INYPSA · MINA PÚBLICA D'AIGÜES DE TERRASSA ·
· STACHYS SA · TÉCNIQUES DE GESTIÓ AMBIENTAL SL · TOSCANO

auding
AUDITORIAS E INGENIERIAS

cassa

CRISON

inypsa

PAYMA Cotas

toscano

Soluciones Integrales
en tratamientos de agua

Organització

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge
Agència Catalana de l'Aigua

Coordinador

Antoni Freixes (afreixes@gencat.net) 93 567 28 00

Comitè científicotècnic

Josep Saña, Joan Mata-Álvarez, Manel Poch, Mercè Rius, Xavier Elías, Joan Joves, Lucas Moragas i Marc Moliner

Secretaria

Anna Camp (acamp@gencat.net) 93 567 28 00

Informació

*Josefina Ruíz (jsruiz@gencat.net) 93 567 28 47
Eva Fernández (evfernandez@gencat.net) 93 567 50 40*

Inscripcions

web de l'Agència Catalana de l'Aigua
(<http://mediambient.gencat.net/aca>)

Interpretació simultània

Català-castellà